

MORGENBLADET

1. Aargang

Lørdag den 10. Marts 1945

Nr. 100.

DANMARKS FRIHEDSRAADS Kommunique:

Vore Styrker har med Held fortsat Kampen mod Tyskerne.

I Jylland fortsætter Jernbanesabotagen til stor Gæde for de tyske Transporter.

I sidste Halvdel af Februar blev der udført Sabotage paa adskillige Jernbanelinjer hvert Døgn. I et enkelt Døgn forekom endog otte Linjesprængninger.

En Jernbanekran ved Skanderborg, en Vandkran ved Holstebro og et Tog med tysk Materiel er sprængt.

Paa Fyn har vore Styrker afsporet tre tyske Tog, odelagt Gravmaskiner, Trømler og Lastbiler, der blev anvendt paa Flyvepladsen ved Beldringe.

Desuden er to i Svendborg stationerede Isbrydere gjort umvendelige for Tyskerne, der vilde benytte dem som Slæbebaade.

Paa Sjælland er der øvet Sabotage mod Firnaer, der arbejder for Tyskerne, og et tysk Ammunitionstog er afsporet.

København, den 7. Marts 1945

DANMARKS FRIHEDSRAAD

Rygter om lempeligere tysk Kurs i Danmark

Det forlyder, at den tyske Civiladministration i Danmark har en lempeligere Kurs under Forberedelse. Der skal i Øjeblikket føres forskellige Forhandlinger både herhjemme og i Tyskland, bl.a. skulde det være paa Tale at søge Kaarene mildnet for de danske Fanger i tyske Koncentrationslejre. Vi skal ved senere Lejlighed, naar mere konkrete Oplysninger foreligger, bringe en nærmere Omtale af det interessante emne.

Man har iøvrigt ikke umiddelbart Indtryk af, at noget saadant er under Opsejling, i hvert Fald naar det ikke gælder i Spænd med de Resultater, som Gestapo for Tiden søger - efter Inspiration af General Lindemann. Som aldrig nogensinde før bliver alle Metoder taget i Brug, og vi har under Besættelsen ikke hidtil oplevet en Bølge af Arrestationer og Mord som den, der i Øjeblikket skyller ind over Landet. Det ligner en Vittighed, at Tyskerne, mens Russerne tordner paa Portene

til Berlin, og engelske og amerikanske Tropper strømmer over Rhinen, har Tid til at gøre paa Anholdelsestog i Danmark efter Folk, som almindeligvis kun har glemt deres Legitimationskort hjemme.

Froslev udvides

Der har hidtil været Plads til 2700 Fanger i Froslev-Lejren, men nu har Tyskerne stillet Krav om, at den skal udvides til at kunne rumme 4000. - Bare de faar Tid til at fylde den.

Atter Uro omkring Det kgl. Teater

Efter Frihedskæmpernes Besøg hos den nazistiske Balletdanser Leif Ørnberg har der med Mølletrum været Uro omkring Det kgl. Teater. Som Følge af Truslerne har Ebbe Rode-Bodil Kjær og Hogens Wieth maattet flygte til Sverrig, hvor de nu er i god Behold.

Derimod har Balletdanser Børge Ralov og hans Hustru, Balletdanserinde Kirsten Gnatt Ralov, maattet underkaste sig et natligt Forhør hos MIPO, som hentede dem paa deres Bopæl efter først at have foretaget en større Razzia paa Teatret. Gæsteparret, saavel som Marketender Vagn Andersen og Hustru, der var blevet anholdt under Razziaen paa Teatret, blev senere løsladt.

De strømmer over Rhinen

De allierede sætter nu i stædse større Antal over Rhinen. De har skabt et Brohoved ved Rehmagen paa Ostbredden, og Artilleriet beskyder fra den modsatte Bred Industridistrikterne i Ruhrområdet. Somtids har General Patton nu ved et dristigt Fremstød med første amerikanske Arme opnået Forbindelse med tredje over Arf-Floden.

I Øst ser det ud, som om hele Fronten fra Stettin til Breslau er ved at komme i Bevægelse. Stettin Havn er under Kontrol af russiske Styrker langs Stettiner Løffs Ostbred. Selve Byen angribes fra tre Sider, og General Sjukovs Arme er paa March mod Berlin. Den tyske Kampmoral synker for hver Dag. Man regner med, at der alene omkring Danzig holder sig 1000 Mand af Hæren skjult, uvillige til at kæmpe.

NYHEDER FRA HELE LANDET

København:

Den 34-aarige Elektriker ved "Berlingske Tidende", Ernst Harry Christensen, Ragnagade 26 er fundet dræbt ved Skud i Haveforeningen "Lersøen". Alle Papirer var fjernet fra Liget.

Disse forfærdende "uofficielle" Henrettelser fortsætter. Man har endvidere fundet Ligene af to Mænd i Jægersborgallé ved Charlottenlund Slot. Ingen ved, hvem de paagældende er.

Vagtværnet paagreb forleden en Bande paa 5 Medlemmer, som har mange i den senere Tids Røverier og hold-up paa Samvittigheden. Det er kendetegnende for samtlige Banditter, at de var Medlemmer af SS. De venter nu Dom. Det kan oplyses, at den 21-aarige Louis H. Petersen, Tønnesvej 43, som forleden blev skudt paa Aaboulevarden, var Anfører for en saadan Bande ved Siden af, at han tjente gyldne Sporer som Stikker og Hipo-Mand.

Det mekaniske Værksted i Borups Allé 106 havde netop forleden faaet syv Ubaads-Ankre færdige til Tyskerne, da en Flok Frihedskæmpere kom og læssede dem paa en Lastbil.

Torsdag Morgen skulde en Række Jernbanevogne med Hurtigbaade være afgaaet fra Godsbanegaardens Terræn, men Aftenen før rettede Frihedskæmpere et dristigt Angreb mod Transporten. Der opstod ved samme Lejlighed en heftig Ildkamp mellem Patrioterne og Tyskere. En Mand paa hver Side blev dræbt.

Skræderlærling Paarup Bech er blevet saaret af nervøse Vagtposter udfør Hotel "Phoenix" i Bredgade. Jylland:

I Frederikshavn har adskillige Russere, som skulde sendes bort, begaaet Selvmord i de sidste Dage. - Tyskerne har iøvrigt arresteret en halv Snæs Mand, som de sætter i Forbindelse med Sabotage paa en stor Kulkran paa Havnen. Udenfor denne ligger i Øjeblikket Vragene af en tysk Tankbaad og en Slæbebaad, som blev ramt af en allieret Bomber.

Gestapo har anholdt Reservebetjent Rue, Haderslev.

Frihedskæmpere har foretaget en Del Sprængninger paa Banegaardsterrænet i Esbjerg. I Forvejen havde de ladet Sirenerne blæse Flyvervarsling.

Paa Banelinien ved Skanderborg kom det forleden til en Ildkamp mellem Sabotører og Tyskere. To Fjender menes dræbt. Førstelærer Hansen, Hylke, er anholdt kort efter Aktionen.

Frihedskæmpere har sprængt "Triangel's" Bilreparationsværksteder i Aarhus i Luften. Bomberne var blevet anbragt i en Kloakledning under Virksomheden.

I Sønderborg er Hans Becker, Form. f. DSU, og Vejassistent Nielsen, anholdt, i Aarhus Formanden for Studenterrådet Poul Buch og i Hobro Apoteker Ewald og en Søn af Tømrermester Mortensen.

Øerne:

Kærhave Landbrugsskole er beslaglagt og skal anvendes til Kontorer for en Oberst i Luftwaffe. Desuden skal 100 Mand indkvarteres paa Skolen.

Noget tyder paa, at den lille Ø Hjelm skal befæstes efter alle Regler. Der er foreløbig kommet 40 Soldater til Øen, som har 11 Beboere i Forvejen. Det høje Fyrtaarn skal bruges til Observationer.

Gestapo har anholdt den 25-aarige Lærer Poul Rendrup, Nykøbing.

Ikke mere gennem Falsterbo-Kanalen.

Der er al mulig Sandsynlighed for, at Bornholmerbaaden "Østersøen" nu maa indstille Ruten. Tyskerne har krævet, at den paa hver Tur skal medføre 50 Soldater, men da Svenskerne har forbudt Sejllads gennem Falsterbokanalen, dersom der er mere end 5 uniformerede Tyskere ombord, maatte "Østersøen" sejle i det aabne Farvand, hvis det tyske Krav skulde opfyldes. Den eneste Udvej synes at være Indstilling af Driften.

Uden Mad og Drikke -

duer Helten ikke, siger man. Hvad Tyskerne angaar; kan de i hvert Fald ikke klage over at lide nogen Nød. Staar det sløjt til med Heltene, er det ikke Bepisningens Skyld. Her er en lille Statistik over, hvad de bl. a. har gjort sig til Gode med i Februar:

2.390.000 kg. groft Rugmel. 245.000 kg Rugsigtemel eller Sigtebrøds mel, 218.250 kg Hvedemel, 21.000 kg Hvedegryn, 101.000 kg Byggryn og 75.000 kg Havregryn. Heri er endda ikke medregnet, hvad Flygtningene og de saarede har faaet.

Den "ærefulde" Død?

Morgenbladet Nr. 100.

Goebbels har for nylig talt i Radien til det tyske Folk. Hensigten med Talen var at opmuntre Folket til at holde ud til det sidste i Troen paa Sejr. Hvorvidt Tyskerne har ladet sig opmuntre igennem de Udsigter for Sejren, kan maledes for dem, er meget tvivlsomt, men for Tysklands Fjender var Talen en stor Opmuntring.

Hvad havde Propagandaministeren at bygge sin Sejrsvished paa? Bortset fra V-Bomber og U-Boade var der ikke stort andet at henvise til end Fjendernes Krigstræthed og Udmattelse ved de store Tab, som Goebbels gav en helt fordrejet Beskrivelse af. Men mod denne Beskrivelse staar Kraften i Angrebene baade fra Øst og Vest. Det, der sker paa Fronterne, virker sikkert nok saa overbevisende paa det tyske Folk som Rigsministerens Propagandapaastaaende. Og hvad hans Erklæring angaar om Folkets trodsige Vilie til hellere at dø med Ære end at kapitulere, ved Folket jo bedst selv, om den svarer til Virkeligheden. Men Goebbels har spurgt det tyske Folk selv? Har det været stillet overfor dette Valg, siden han kan udtale sig saa sikkert? Nej, det er et helt andet Valg. Ledelsen har stillet Folket overfor, nemlig Valget mellem at faa en Kugle forfra eller bagfra. Det er jo i Virkeligheden det, som Oprettselsen af Standret betyder.

Folkets Villighed til at dø er nok ikke saa indlysende, som Goebbels paastaar. Og mon det forholder sig stort anderledes med hans egen paastaaede Villighed til at sætte Livet ind. Ganske vist siger han jo, at han kun har "et foragteligt Smil" tilovers for Fjendens Bebudelse af, at Krigsforbryderne skal drages til Ansvar og straffes, thi "for det første vil Tyskland sejre og for det andet, dersom Fjenderne opnaaede deres Maal, vilde det for Ledelsen være en Selvfølge at gaa i Spidsen for Folket i en Ærefuld Død". At blive henrettet for Mord og Røveri og ufattelige Grusomheder er jo ikke ligefrem, hvad vi forstaar ved en ærefuld Død, men med Tyskernes perverse Æresbegreber kan man vente sig alt. De formaar jo i den Grad at stille Tingene paa Hovedet, at vi heller ikke skal forbavses over den Frase, hvormed Goebbels slutter sin Tale: "at de i Farens Stund vil omklamre det Flag, som engang blev udfoldet, endnu fastere for at bære det fremad i Spidsen for en lidende Menneskehed en bedre Tid i Møde". Særgeligt nok, at Europa ikke kan indse, at Tyskland under Hagekorset har kæmpet for at føre den lidende Menneskehed ind i en ny og bedre Tid, at Maidanek jo i Virkeligheden kun var et Forsøg paa at ekspedere Staklerne ind i en bedre Verden. S.T.

MORGENBLADET fejrer i Dag et lille Jubilæum, idet vi udsender Nr. 100. Skønt vi er et af de yngste af den frie danske Presses Blade, er vi dog udkommet med flere Numre end de fleste. De Mennesker, der har lidt Indblik i de tekniske Problemer, der knytter sig til et saadant Foretagende vil forstaa, at det er noget af en Bedrift under de nuværende Forhold at gennemføre Udgivelsen af et trykt ucensureret Dagblad. Vi haaber enden saa længe at kunne afsløre for vore Læsere, hvorledes de mange tekniske Vanskeligheder er blevet overvundet.

Bladet vil i Dag gerne rette en Tak til alle Medarbejdere. Uden deres utrættelige og modige Arbejde kunde det aldrig være lykkedes at gennemføre Opgaven. Bladet takker ogsaa for den velvillige Modtagelse, vi har faaet ud over hele Landet. Denne Modtagelse har bekræftet vor Forvisning, da vi begyndte Udgivelsen, at der var Brug for et Blad, der bragte ikke blot det daglige Nyt fra Hjemmefronten, men ogsaa Artikler og Kronikker fra Udlandets Presse. Det er derved blevet muligt for videre Kredse i vort Folk at følge med i Debatten om Efterkrigstidens Problemer.

Man skal jo være forsigtig med at spaa, men mon vi ikke kan gaa ud fra, at det bliver det eneste større runde Tal, vort Blad kommer til at passere i sin "illegale" Tilværelse. Meget tyder paa, at Danmarks Befrielse er nær.

Arbejderen og Fremtiden.

af Pelle Erobrerens Søn.

Der synes ikke at kunne rejses Tvivl om, at Arbejderen efter Krigen vil komme til at staa som den centrale politiske Type, der for Alvor vil sætte sit politiske System, Socialismen, ind til Virkeliggørelse. Vi staar overfor en Epoke, hvor Kollektivismen skal afløse Liberalismen. Denne Udvikling er fuldbyrdet i Rusland, men ogsaa England, Liberalismens Fædreland, er inde i en Udvikling, der ud fra andre Forudsætninger end liberale skal løse Englands sociale Problem. Det kan man lytte sig til i B.B.C.'s Home Service - og for Resten ogsaa i Udsendelserne til andre. Det er den Udvikling Christmas Møller har oplevet og forstaaet - og det er det, som Hr. Axel Høyer ikke begriber et Muk af.

I dette Spil om Arbejderen - i dette Spil, hvor han skifter Rolle fra den, der handles om til den, der handler - har Nationalsocia-

lismen været et Intermezzo. Naar Hr. Høyer eller rettere hans store Forbillede Hr. Goebels - taler, saa taler de ud fra en Parantes i Historien, fra noget afsluttet, der viste sig uegnet - til at løse Arbejderens historiske Mission og kun blev til Terror, Vold, Hedskab og Menneskeforagt. De Ulykkens Oplevelser, som hører hjemme i den Parantes dør nu i et desperat Harakiri - og saa staar Verdensaaften for et Opbygningsarbejde i medmenneskelig Aand.

Hvad bliver da det centrale i Efterkrigstidens politiske Opbygning? At gøre Arbejderens til Borger, at give ham Ret og Pligt paa Linie med Samfundets andre Medlemmer. I det liberalistisk-kapitalistiske Industrisamfund er Arbejderens en Omkostning ved Produktionsprocessen. Man sjakrer her med det menneskelige værdifulde, som hans Arbejdskraft er, og som er hans medbragte Forudsætning for at kunne leve menneskeværdigt. Men han er ikke sikret menneskeværdig Eksistens - end sige Retfærdighed, hvad han har i den Retning, har han sikret sig selv, kæmpet sig til gennem Strejker, Forhandlinger og Organisationer. Det hviler paa ham selv. Gik han med til at opløse sine Fagforeninger og likvidere sine Strejkekasser, saa var han omgaaende udsat for at synke ned til Proletarens Armod. Han har ikke Tillid til Samfundet, men kun til sin Klasse og sine Organisationer, og derfor er han før klassebevidst Arbejder, før han er national Dansker, og derfor rummer Klassesolidaritet større Realitet for ham end Fædrelandskærlighed og Samfundssind. Deraf kommer hans Valenhed i nationale og forsvarsmæssige Spørgsmaal. Og der er det, vi skal nemme den Kendsgerning, at det simpelthen er Arbejderens Selvopholdelsesdrift, der dikterer ham Mistillid til Samfundshelheden. Han har en begrundet Angst for at blive solgt til de store, hvis han til Helhedens Fordel opgiver nogle af sine egne Positioner. Han husker Samfundshjælpen efter forrige Krig. Han foragtede disse Borgerskabets Sønner, der i Samfundets Navn tog Parti for Fjenden, Arbejdsgiverne, og han saa paa dem, som man i Dag ser paa Tyskernes Haandlangere. Og han husker Folkestreiken nu under Besættelsen. Her handlede han nationalt - for første Gang - og det var hans Indsats, der skabte den beundringsværdige Sejr. Men bagefter ledte Arbejdsgiveren sig ud af deres nationale Forpligtelse. Arbejderens maatte selv bære Tabet for tabt Arbejdsfortjeneste og han blev styrket i sin Mistillid til Samfundet.

Og med denne gaar han ud af Krigen. Han har ganske vist oplevet Fædrelandet og Nationen, men han vil ikke betale for denne Oplevelse med sine Organisationer og sit Parti. Han vil fremdeles ikke i Fædrelandets og Forsvarets

Navn bo i Baggaard eller gaa paa Landevejen eller have social Forsorg som Almisse.

Derfor bliver Hovedsagen i Efterkrigstiden at skaffe Arbejderens Sikkerhed for menneskeværdig Eksistens og Retfærdighed - fordi han er Borger og Broder.

Arbejderens skal ud af sin klassebestemte Isolation og ind i Nationen. Al den Vitalitet, Evne til Offer og Heroisme, som han hidtil har vist i sin Solidaritet overfor sin Klasse skal frigøres i et folkeligt-nationalt Fællesskab - og først da kan vi som Nation og Folk paatage os de Forpligtelser af økonomisk og national Art, som Efterkrigstiden vil paalægge os. Men Betingelsen herfor - vel at bemærke - er, at han sikres Fællesskabets Lighed, ikke i Talemaader, men i et grundlovsgivet økonomisk Frihedsbrev.

Er det ikke det, Kommunismen byder ham? Er det ikke fordi Socialdemokratiet har gaaet for meget paa Forlig med den borgerlige Liberalisme, at mange har vendt sig til den russiske Løsning med Forhaabning, og at vore hjemlige Kommuniste er gaaet fuldt ind i Frihedskampen for igennem egen Indsats at skaffe sig Indflydelse paa Fremtidens Udvikling? Ere være denne Forhaabning og denne Indsats.

Skal Arbejderens i sin sociale Revolution trække Folket nedad til sig, proletarisere Folket, eller skal Arbejderens løftes op til Folket, borgerliggøres? Er der ikke kun den sidste Løsning, som det vesteuropæiske Menneskes kulturelle Stader kan godtage. Alle de Mennesker, der i vort Samfund, staar med Kulturarven - det der er indeholdt i Bindingen til Fædreland og Kristendom - de skal nu i deres sociale Syn være saa radikale som Kommuniste (det var det man ikke var i 1870, og deraf kom megen folkelig Fortrød, som føres helt op til idag inklusive den 9. April), og samtidig skal de sætte hele deres kulturelle Vitalitet ind paa at formidle deres Kulturarv overfor deres Broder, Arbejderens. Hans Ægteskab med den radikale Brandesianisme skal opløses, han skal kristnes og vindes for Nationens Fællesskab. Det er dette, der maa blive vor folkelige Opgave i de følgende Generationer.

x.